เครื่องมือคัดกรอง
“ความสามารถในการอ่านและการเขียน”
(ฉบับนักเรียน)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ภาคเรียนที่ ๑ : กรกฎาคม ๒๕๖๙

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ
สงวนลิขสิทธิ์

LIVEWORKSHEETS

ฉบับที่ ๑ การอ่าน

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม โดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. หน้าคำตอบที่ถูกต้อง ใช้เวลา ๓๐ นาที

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑-๓

๏ ฝ่ายพระหน่อบดินทร์สินสมุทร ดำมาผุดกลางมหาชลาไหล
แลเห็นลำกำปั่นเป็นหลั่นไป ไม่มีใครดูแลแต่สักคน
แต่เสียงปี่ที่เป่ายังไม่หยุด สินสมุทรเพ่งพิศคิดฉงน
ค่อยแฝงกายว่ายมาในสาชล ปีนขึ้นบนกำปั่นไม่ครั่นคร้าม
เห็นพวกพลกรนหลับระดับดาด ดูเกลื่อนกลาดกลางเรืออยู่เหลือหลาม
ที่ตื่นอยู่รู้จักล้วนจีนจาม จึงโดดข้ามคนเหล่านั้นมาทันที
เห็นบิตุรงค์ทรงนั่งบัลลังก์อาสน์ เข้ากอดบาทบงกชบทศรี
ไม่ทันถามความโศกแสนทวี ทรงโศกีกลิ้งเกลือกลงเสือกกาย ฯ

พระอภัยมณี, สุนทรภู่

๑. คำว่า “กำปั่น” ในที่นี้หมายถึงข้อใด

ก. หีบ
ข. เกาะ
ค. ทะเล
ง. เรือสำเภา

๒. จากบทอ่าน คำในข้อใดมีความหมายต่างกัน

ก. ชลา - สาชล
ข. บัลลังก์ - อาสน์
ค. บดินทร์ - บิตุรงค์
ง. ดาด - เกลื่อนกลาด

๓. ข้อใด<u>**ไม่ปรากฏ**</u>การใช้คำที่แสดงความรู้สึก

ก. สินสมุทรเพ่งพิศคิดฉงน
ข. ปีนขึ้นบนกำปั่นไม่ครั่นคร้าม
ค. จึงโดดข้ามคนเหล่านั้นมาทันที
ง. ทรงโศกีกลิ้งเกลือกลงเสือกกาย

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๔-๖

เห็นโรงหีบหีบอ้อยเขาคอยป้อน มีคนต้อนควายตวาดไม่ขาดเสียง
เห็นน้ำอ้อยย้อยรางที่วางเรียง โอ้พิศเพียงชลนาพี่จาบัลย์
อันลำอ้อยย่อยยับเหมือนทับอก น้ำอ้อยตกเหมือนน้ำตาตวงกว่าขัน
เขาโหมไฟในโรงโขมงควัน ให้อัดอั้นอกกลุ้มรุมระกำ
อันน้ำในใจคนเหมือนต้นอ้อย ข้างปลายกร่อยชืดชิมไม่อิ่มหนำ
ต้องหันหีบหนีบแตกให้แหลกลำ นั้นแลน้ำจึงจะหวานเพราะจานเจือ

นิราศพระประธม, สุนทรภู่

๔. บทอ่านนี้กล่าวถึงเรื่องใด

ก. ความรู้สึกของกวี
ข. วิธีการเลือกต้นอ้อย
ค. ขั้นตอนการทำน้ำอ้อย
ง. ความยากลำบากของการปลูกอ้อย

LIVEWORKSHEETS

๕. ข้อใดแสดงทรรศนะของผู้แต่งที่ปรากฏในบทอ่าน

ก. เขาโหมไฟในโรงโขมงควัน
ข. อันน้ำในใจคนเหมือนต้นอ้อย
ค. เห็นน้ำอ้อยย้อยรางที่วางเรียง
ง. เห็นโรงหีบหีบอ้อยเขาคอยป้อน

๖. บทอ่านนี้**<u>ไม่ปรากฏ</u>**ลักษณะในข้อใด

ก. การเปรียบเทียบให้เห็นภาพชัดเจน
ข. การใช้คำถามเพิ่มน้ำหนักอารมณ์ความรู้สึก
ค. การใช้คำสัมผัสเสียงเพื่อสร้างจังหวะไพเราะ
ง. การซ้ำคำเพื่อให้เกิดความหมายในบริบทที่แตกต่าง

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๗-๑๐

อนิจจาเมฆคล้ำดำแท้แท้	อุตส่าห์แรขอบน้ำเงินเพลิดเพลินได้
อันคนเราถึงเศร้าโศกเพียงไร	ก็เบาใจเมื่อเขารู้เท่าทุกข์
พอเล็งเห็นโลกธรรมขำข้อนี้	ค่อยใจดียิ้มออกบอกสนุก
สติคืนเข้าแหล่งแห่งประมุข	แลเห็นสุขและทุกข์เทียมคู่กัน
ทุกข์คือร้อนถอนทุกข์เหลือสุขเย็น	ของเห็นเห็นไม่ยากพอบากบั่น
เมฆก้อนนี้จึงมีคุณอนันต์	ไม่เช่นนั้นมรณ์ภัยได้พบแล้ว

โคลงกลอนของครูเทพ เล่ม ๒, เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี

๗. บทอ่านนี้**<u>ไม่ได้</u>**กล่าวถึงเรื่องใด

ก. ยอมรับกับทุกสิ่ง
ข. อยู่กับสิ่งที่เกิดขึ้น
ค. ทำทุกอย่างที่ทำได้
ง. เรียนรู้จากความผิดหวัง

๘. ข้อใดคือจุดประสงค์ของบทอ่านนี้

ก. ปลุกใจ
ข. โน้มน้าว
ค. ให้ข้อคิด
ง. ให้ความรู้

๙. "เมฆดำ" เปรียบเหมือนกับสิ่งใด

ก. ความหลง/เพ้อฝัน
ข. ความไม่รู้/เฉยเมย
ค. ความประมาท/ขาดสติ
ง. ความทุกข์/อุปสรรค

๑๐. ข้อใดเป็นการปฏิบัติตามข้อคิดที่ได้จากบทอ่าน

ก. โศกเศร้าเสียใจเพราะกระเป๋าใบที่ชอบหาย
ข. หมั่นทำความดีทุกวันเพื่อให้ตัวเองหลุดพ้นจากความทุกข์
ค. ไม่ไปออกกำลังกายเพราะมีความสุขกับการรับประทานอาหาร
ง. แม้จะไม่ได้เป็นนักร้องตามที่หวังแต่ก็มีความสุขกับการร้องเพลง

LIVEWORKSHEETS

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๑-๑๒

ป้องกันฮีตสโตรกให้ทัน

ฮีตสโตรก (Heat Stroke) คือ ภาวะที่ร่างกายระบายความร้อนไม่ทัน ทำให้อุณหภูมิในร่างกายสูงเกิน ๔๐ องศาเซลเซียส ซึ่งอาจทำให้ชัก หมดสติ และเสียชีวิตได้

๔ สัญญาณเตือน "ฮีตสโตรก"

๑. ตัวร้อนจัด ผิวแดง ไม่มีเหงื่อ

๒. เวียนหัว ใจสั่น คลื่นไส้ อาเจียน

๓. มึนงง พูดสับสน คล้ายคนเมา

๔. ชัก หรือหมดสติ

หากพบผู้มีอาการ ควรช่วยเหลือทันที

๑. พาเข้าที่ร่มหรือห้องที่มีอากาศถ่ายเท

๒. คลายเสื้อผ้าให้หลวม

๓. ใช้ผ้าชุบน้ำเช็ดตัว หรือประคบเย็นบริเวณรักแร้ ขาหนีบ และลำคอ

๔. หากยังรู้สึกตัว ให้จิบน้ำทีละน้อย

๕. รีบนำส่งโรงพยาบาลโดยเร็วที่สุด

เรื่องเล็กที่ไม่ควรมองข้าม

หน้าร้อนแบบนี้ อย่าฝืนร่างกาย หากรู้สึกเพลีย เวียนหัว หรือร้อนผิดปกติ ควรรีบพักและดื่มน้ำทันที เพราะฮีตสโตรกสามารถเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว การสังเกตอาการและดูแลตัวเองตั้งแต่เนิ่น ๆ คือวิธีป้องกันที่ดีที่สุด เพื่อให้เราผ่านหน้าร้อนนี้ไปได้อย่างปลอดภัย

คลังสื่อความรู้สุขภาพ, กระทรวงสาธารณสุข

๑๑. ข้อใด**<u>ไม่ได้</u>**กล่าวถึงในบทอ่าน

ก. อาการของฮีตสโตรก

ข. วิธีช่วยเหลือผู้ป่วยเบื้องต้น

ค. วิธีป้องกันตนเองในหน้าร้อน

ง. การรักษาโดยแพทย์ในโรงพยาบาล

๑๒. ข้อใด**<u>ไม่สามารถ</u>**สรุปได้จากบทอ่านนี้

ก. ฮีตสโตรกอาจเป็นอันตรายถึงชีวิตได้

ข. การอยู่ในที่ร่มจะไม่มีโอกาสเป็นฮีตสโตรก

ค. การหลีกเลี่ยงแดดจัดช่วยป้องกันฮีตสโตรกได้

ง. การจิบน้ำบ่อยช่วยลดความเสี่ยงของฮีตสโตรกได้

LIVEWORKSHEETS

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑๓-๑๕

โฆษณาสุขภาพ ทำไมต้องระวัง

โฆษณาสุขภาพไม่เหมือนโฆษณาทั่วไป เพราะเกี่ยวข้องกับชีวิตและร่างกายโดยตรง หากตัดสินใจผิด อาจเสียทั้งเงินและสุขภาพ หลายโฆษณาจึงสื่อสารเกินจริงหรือทำให้เข้าใจผิด เช่น

- อ้างว่าสามารถรักษาได้ทุกโรค หรือหายขาดแน่นอน
- ใช้ภาพก่อน-หลัง (Before-After) ที่ไม่ตรงกับความจริง
- ใช้คำพูดหวือหวา เช่น "ปลอดภัย ๑๐๐%" "เห็นผลตั้งแต่ครั้งแรก"
- ทำให้ประชาชนเกิดความกลัว เช่น ถ้าไม่ใช้จะป่วยหนัก
- แอบอ้างชื่อแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญโดยไม่ได้รับอนุญาต
- เปรียบเทียบหรือด้อยค่าสถานพยาบาลอื่น

ก่อนตัดสินใจใช้บริการหรือซื้อผลิตภัณฑ์สุขภาพ ลองเช็กตัวเองตามนี้

๑. อย่าเชื่อเพียงคำโฆษณาว่า "หายขาด" "รับประกันผล" หรือ "เห็นผลแน่นอน" ควรตั้งข้อสงสัยไว้ก่อน

๒. ตรวจสอบให้ชัวร์ สถานพยาบาลหรือคลินิกต้องมีใบอนุญาตถูกต้อง ผลิตภัณฑ์ต้องมีเลข อย. หรือการรับรองตามกฎหมาย

๓. อย่าตัดสินใจเพราะความกลัวหรือความรีบ โฆษณาที่เร่งหรือทำให้กลัว มักทำให้ตัดสินใจพลาด

๔. ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญหรือบุคลากรสาธารณสุข โดยเฉพาะเรื่องยา การรักษา หรือการทำหัตถการ

๕. ดูข้อมูลหลายด้าน อย่าเชื่อแค่รีวิวหรือภาพโฆษณา ควรเช็กข้อมูลจากหน่วยงานราชการ และแหล่งให้ความรู้ด้านสุขภาพ ไม่ใช่เฉพาะจากผู้ขาย

คลังสื่อความรู้สุขภาพ, กระทรวงสาธารณสุข

๑๓. ข้อใด**<u>ไม่ได้</u>**กล่าวถึงในบทอ่าน

ก. ประโยชน์และข้อจำกัดของโฆษณา
ข. ผลเสียของการเชื่อโฆษณาเกินจริง
ค. ลักษณะโฆษณาที่อาจทำให้เข้าใจผิด
ง. การตรวจสอบข้อมูลก่อนเลือกใช้บริการ

๑๔. ข้อใดสรุป**<u>ไม่ถูกต้อง</u>**

ก. โฆษณาที่มีรีวิวมากมักเชื่อถือได้
ข. โฆษณาที่ดีควรให้ข้อมูลตามความจริง
ค. ควรตั้งข้อสงสัยต่อคำโฆษณาที่เกินจริง
ง. การตัดสินใจอย่างรอบคอบช่วยลดความเสี่ยง

๑๕. ชื่อเรื่องในข้อใดเหมาะสมกับบทอ่านนี้มากที่สุด

ก. คิดก่อนเชื่อใช้อย่างปลอดภัย
ข. ตัดสินใจผิด อาจเสียทั้งเงินและสุขภาพ
ค. รู้ทันโฆษณา คิดก่อนเชื่อ ใช้อย่างปลอดภัย
ง. โฆษณาเกินจริง ความเสี่ยงที่ประชาชนควรรู้

LIVEWORKSHEETS

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑๖-๑๗

๑๖. ข้อใด<u>ไม่</u>จัดว่าเป็นขยะอันตรายชุมชน

ก. ขวดน้ำยาทาเล็บ
ข. กระป๋องเครื่องดื่ม
ค. หน้ากากอนามัยใช้แล้ว
ง. โทรศัพท์มือถือเสื่อมสภาพ

๑๗. ข้อใด<u>ไม่ถูกต้อง</u>

ก. ยาที่หมดอายุและเวชภัณฑ์บางชนิดต้องแยกทิ้งเป็นขยะประเภทยาและเวชภัณฑ์
ข. หลอดไฟชนิดต่าง ๆ และกระป๋องสเปรย์จัดอยู่ในกลุ่มขยะอันตรายประเภทเดียวกัน
ค. กฎกระทรวง พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดให้มูลฝอยที่เป็นพิษจากชุมชนมีทั้งหมด ๕ ประเภท
ง. แบตเตอรี่รถยนต์และแบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่จัดเป็นขยะอันตรายประเภทเดียวกัน

LIVEWORKSHEETS

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑๘-๒๐

๑๘. บทอ่านนี้เป็นการสื่อสารในลักษณะใด

ก. แนะนำ ข. รณรงค์

ค. แจ้งเตือน ง. ประชาสัมพันธ์

๑๙. หากบุคคลหนึ่งมีอาการ "เหงือกบวม ท้องร่วงรุนแรง และกล้ามเนื้อกระตุก" สันนิษฐานได้ว่าได้รับสารพิษชนิดใดสะสมในร่างกาย และสารพิษดังกล่าวน่าจะมาจากขยะประเภทใด

ก. ได้รับสารแมงกานีส จากถ่านไฟฉาย ข. ได้รับสารตะกั่ว จากแบตเตอรี่รถยนต์

ค. ได้รับสารปรอท จากหลอดฟลูออเรสเซนต์ ง. ได้รับสารแอมโมเนีย จากน้ำยาทำความสะอาด

๒๐. ข้อใดคือการ "คัดแยกขยะอันตราย" อย่างถูกวิธี

ก. ทุบหลอดฟลูออเรสเซนต์ให้ละเอียดก่อนทิ้ง

ข. นำน้ำยาทำความสะอาดและทินเนอร์ที่เหลือใช้เทรวมกัน

ค. นำแบตเตอรี่มือถือที่เสียแล้วไปเผาทำลายในเตาเผาหลังบ้าน

ง. รวบรวมถ่านไฟฉายที่ใช้แล้วใส่ถุงก่อนทิ้งลงในถังขยะสีเทาส้ม

ฉบับที่ ๒ การเขียน

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นในประเด็น "รักษ์ภาษาไทย" ด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ความยาว ๑๐-๑๒ บรรทัด และตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม ใช้เวลา ๒๐ นาที

LIVEWORKSHEETS